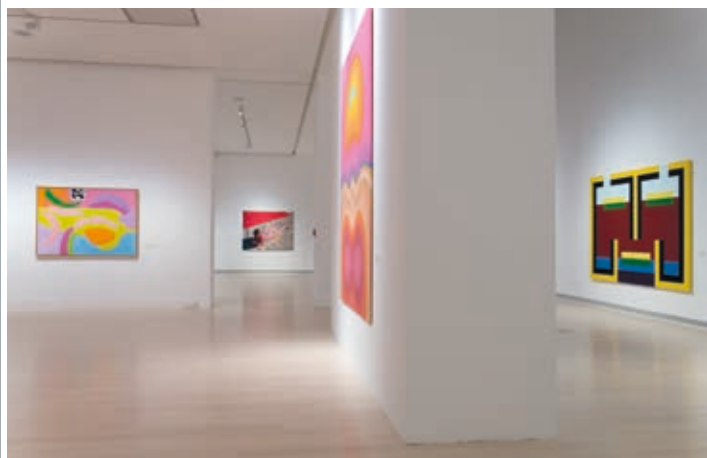

Tetszik, nem tetszik

Körkérdés 2019 képzőművészeti eseményeiről

Az Új Művészet az év elején ismét feltette a kérdést a képzőművészeti élet néhány képviselőjének: hogyan értékeli az előző, a 2019-es évet? Az alábbiakban a válaszok következnek.

fotó: Berényi Zsuzsa

Iparterv 50+, Ludwig Múzeum, kiállítási enteriőr

Bordács Andrea esztéta, műkritikus,
kurátor, az ELTE SEK docense

A 2019-es év kiválóságai közül elsősorban olyan intézményeket emelek ki, amelyek egész éves (de akár többéves) munkájuk nyomán méltók a dicséretre. Elsőként a veszprémi Művészetek Háza következetesen építkező programjait említem, közülük is kiemelten az *Iparterv 1968–80*, a Julian Schnabel- (házánkban első alkalommal láthatunk műveket tőle), a Tót Endre-, a Molnár Farkas- és a Haász Kati-kiállítást. A MODEM életre kapott az új kurátori csapatával, fontos kiállításuk volt idén: *Mánia, Panel, Újraírható történetek*. Alkotói kiállítások tekintetében Eperjesi Ágnes *Érezze megtiszteltetésnek* című, a Fészek Galériában rendezett projektjét, Nemes Márton székesfehérvári kiállítását és Bak Imrénének az acb Galéria kiállítóhelyein megrendezett három kiállítását emelem ki. Sajnos nem láttam, de mindenképp siker s az év pozitív eredménye Bak Imre és Maurer Dóra londoni kiállítása.

fotó: Suljók Miklós

NÁDLER ISTVÁN: *Soha nem szűnő*, kiállítási enteriőr

Sinkó István képzőművész, tanár, művészetpedagógus, művészeti író

Az Új Művészet körkérdésére válaszolva a területi megkötetések miatt három helyszínen négy kiállítást említek meg mint számomra emlékezetes élményt. Kezdjük Győrrel! A Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum Eszterházy Palota adott helyet egy időben két izgalmas kiállításnak is tavaly. Nádler Istvánnak az irodalomhoz és zenéhez kapcsolódó művei (Prosek Zoltán kurátori munkájának köszönhetően) mini retrospektív bemutatónak váltak. Ugyanott ugyanakkor kamarakiállítás formájában Forgó Árpád új – a 2010-es években készült – képplasztikái jelentettek izgalmas élményt. A két tárlat jól nyomon követhetően mutatja be a kortárs absztrakció erővonalait. E vonulathoz sorolnám a számomra felfedezészerű tárlatot, az acb Galéria Batykó Róbert új műveit bemutató impozáns kiállítását. A Fotóhónap kapcsán a Viltin Galéria csoportos kiállítást rendezett (Gerber Pál, Tranker Kata, Iski Kocsis Tibor, Chilf Mária), a résztvevők játékosan fogalmazták meg a fotóról alkotott elképzeléseiket. A 2019-es év számomra nem hozott csalódást keltő kiállítást.

Taylor Patrick képzőművész, művészeti író

2019-ben folyamatosan készültek olyan, a festészeti közeget heterogenizáló munkák a műtermekben, melyek pezsgőtablettaként kavarkák fel az állóvizet. Batykó Róbert mechanizált képei, Csató József játékos ikonográfiája, Dallos Ádám radikális expresszivitása, Ezer Ákos színsávokból kerekedő figurái, Keresztesi Botond multitemporális remixei, Jagicza Patrícia lírai, szituatív önvizsgálata és Vető Orsolya Lia organikus jelekben rögzített, fluid festészete egy-egy lehetséges pozíciót vetettek fel.

BATYKÓ RÓBERT kiállítása az acb Galériában

Gyórfy László képzőművész, művészeti író

Számomra az egyik legemlékezetesebb kiállítás Dmitrij Kavarga médiumokat halmozó posztumán hálózata volt, amely Boros Lili kurátori munkája révén jött létre a szentendrei MűvészetMalomban, ahogy Kis Róka Csaba *New Disorder* című tárlata szolgált apokaliptikus festészeti orgiaként az aqb épületében, ugyancsak az antropocentrizmus újragondolása jegyében. Az év talán legszomorúbb momentuma, hogy az állami kézbe került Bálna élettelen korpuszából számúzték az egyetlen vitális szervet, az Új Budapest Galériát, tovább csökkentve a kortárs művészet bemutatására alkalmas, professzionális terek számát.

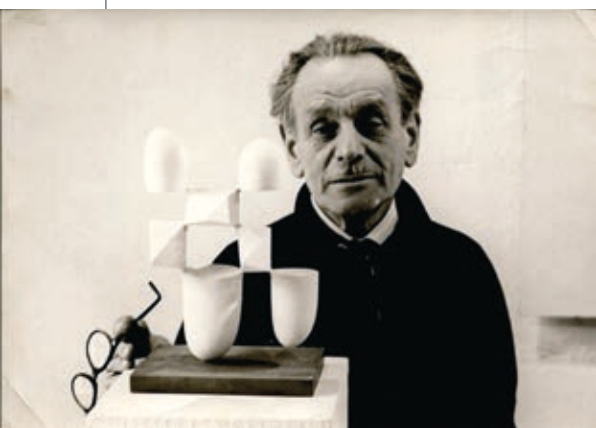
KIS RÓKA CSABA: *Green Piece of Shit*, 2019, olaj, vászon 150×375 cm

Topor Tünde művészettörténész, az Artmagazin főszerkesztője

Nekem idén a nemzeti és szakmai önismeret szempontjából fontos kiállítások tetszettek a legjobban: Eperjesi Ágnes: *Érezze megtiszteltetésnek*, Fészek Galéria, *Túlélési stratégiák* (Barta Lajos-kiállítás), Kiscelli Múzeum–Fővárosi Képtár, *A nagy könyvlopás* (videóinterjú), Szentendrei Képtár.

Hiányérzeteim azoknál a kiállításoknál vannak, amelyek a nemzeti önismeret szempontjából szintén kulcsfontosságúak lehettek volna: a Király Tamás-kiállítás, Ludwig Múzeum, illetve a Rotschild Klára-kiállítás, Nemzeti Múzeum. Ezek esetében is nagyon lehetett örülni a kiállítás tényének, de a bemutatott anyag értelmezése, kontextusba helyezése vagy nem történt meg, vagy félrement.

Ami nagyon fontos volt még ebben az évben: a galeri ffrindiau feltűnése a magyar galériák között.

Fotó: Berényi Zsuzsza

BARTA LAJOS, Kiscelli Múzeum

KICSINY MARTHA és **ZSOLDOS ANNA**: *Térj be, fekjüd le, Otthon projekt*

**Don Tamás művészettörténész, kurátor,
a MODEM munkatársa**

2019 legemlékezetesebb kiállításai egyéni kategóriában: Barakonyi Szabolcs: *Hűlt hely – Forenzikus esztétika*, B24 Galéria, Debrecen, Benczúr Emese: *Bright Future*, Molnár Ani Galéria, Csörgő Attila: *Mozgásterek* (kurátor: Erős Nikolett, tiszteletbeli kurátor: Török Tamás), Budapest Galéria, Dobokay Máté: *Ag* (kurátor: Gellér Judit), Capa Center, Flohr Zsuzsi: *Életlehetőségek* (kurátor: Pacsika Márton), 2B Galéria, Kis Róka Csaba: *New Disorder* (kurátor: Fenyvesi Áron), aqb Project Space, Nemes Csaba: *Helyi érték*, ICA-D.

A kuratori kiállítások közül a legjobbak: *A nagy könyvlopás*. *Francia könyvkiállítás a vasfüggöny mögött* (kurátor: Árvai Mária, Véri Dániel), Szentendrei Képtár, *Eufória?* (kurátor: Mucsi Emese), Capa Center, *Képzeltétek el! Választott múltak, felforgatott tények* (kurátorok: Erős Nikolett, Gadó Flóra) Budapest Galéria, *Kollektív álmok és burzsuj villák. A magyar CIRPAC-csoport helyszínrajza* (kurátorok: Székely Katalin és Zsámboki Miklós), Centrális Galéria, OTTHON. *Művészeti projekt a lakhatásról* (kurátorok: Csejdy Borka, Ölvedi Réka, Peták Dénes, Solymár Fanni), *ex-Otthon Áruház, PANEL lét, közösség, esztétika – a lakótelepek hatvan éve* (kurátor: Süli-Zakar Szabolcs), MODEM.

Két kiállítás, amit nem láttam, és nagyon sajnálom, hogy kimaradt, mert biztos, hogy a listára kerültek volna: *Csend 2019* (kurátor: Erős Nikolett), Pannonhalmi Főapátság, *1971 – Párhuzamos különidők* (kurátorok: Hegyi Dóra, László Zsuzsa, Leposa Zsóka, Róka Enikő, Százados László), Kiscelli Múzeum.

Nagy Kristóf művészettörténész, kurátor

Vörös Bécs 1919–1934, Wien Museum MUSA: ritkán látni olyan jó történeti kiállítást, mint amilyen ez a két világháború közti szociáldemokrata vezetésű Béccset bemutató tárlat, ami egységben ábrázolja a kor kulturális, gazdasági, sport- és politikai életét, valamint legnagyobb sikerét, a 60 ezer modern szociális bérlakás felépítését.

Kollektív álmok és burzsuj villák, OSA: az OSA kiállítása a bécsihez hasonló társadalmi elkötelezettséggel bíró, két háború közti magyar építészekről szólt, akiknek megfelelő politikai-gazdasági háttérrel híján nem maradt más lehetőségük, mint a helyi elit villáinak a megtervezése, valamint a politikai és esztétikai radikalizmus kényszerű szétválasztása.

Plakát az OSA-kiállításról

LAKNER ANTAL kiállítása a Glassyard Galériában

**Muladi Brigitta művészettörténész, kurátor,
a Ferenczy Múzeumi Centrum munkatársa**

2019-ben szokatlanul sokrétű és gazdag volt a kiállítás kínálat a régi és az új magángalériákban és a nagy múzeumokban egyaránt – kiemelném a kiváló szürrealizmus- és a *Minden múlt a múltam* című Fortepan-válogatást, a László Fülöp-kiállítást az MNG-ben, a Glassyard Galéria Lakner Antal-anyagát. A Budapest Galéria Lajos utcai kiállításai ebben a színes mezőnyben mégis szinte mindig szolgáltatnak meglepetést. A kínálatukból a legfrissebb hang számomra a *Képzeltétek el! Választott múltak, felforgatott tények* címet viselő kiállítás volt. A nyilvános kommunikációban világszerte egyensúlyvesztést tapasztal a hírfogyasztó. Egyre gyakrabban érzi szürreálisnak az egyes hírek körüli felhajtást, ezek mértéke szabja meg a közérzetét, és ez alól nem könnyű kiszabadítania magát. Ennek az állapotnak a feloldására, illetve együttgondolkodásra hívta a látogatókat a kiállító nemzetközi művészcsapat. Kurátorok: Erős Nikolett, Gadó Flóra.